

S15

संच क्र.

102717

प्रश्नपुस्तिका - II

सामान्य क्षमता चाचणी व पदासंबंधीचे /
विषयासंबंधीचे ज्ञान

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

वेळ : 1 (एक) तास

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
(ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही. एकापेक्षा जास्त उत्तरे नमूद केल्यास ते उत्तर चुकीचे धरले जाईल व त्या चुकीच्या उत्तराचे गुण वजा केले जातील.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरांसाठी 25% किंवा 1/4 गुण वजा/कमी करण्यात येतील."

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

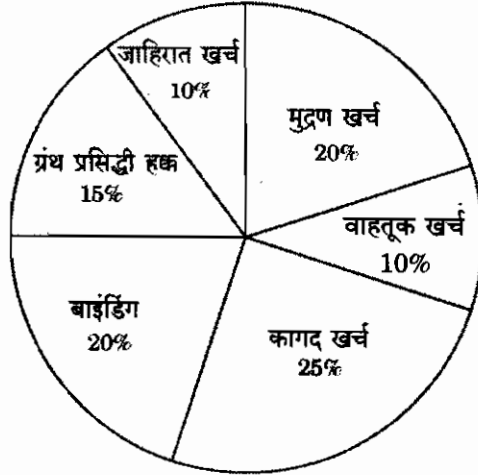
1. गटात एकूण 15 व्यक्ति आहेत. त्यातील, 7 व्यक्ती फ्रेंच, 8 व्यक्ती स्पॅनिश भाषा बोलतात. 3 व्यक्ती एकही परदेशी भाषा बोलत नाहीत. सर्व व्यक्तींतील या दोन्ही भाषा बोलणाऱ्या व्यक्तींचा भाग निवडा.

(1) $\frac{4}{5}$ (2) $\frac{3}{5}$ (3) $\frac{2}{5}$ (4) $\frac{1}{5}$

There are total 15 persons in the group. 7 speak French and 8 speak Spanish. 3 do not speak any foreign language. Select the part of total persons who speak both these languages.

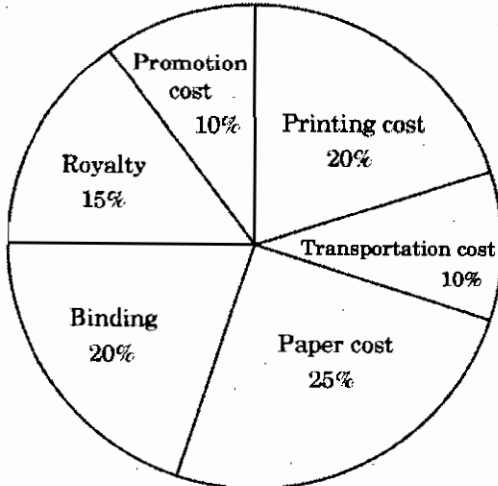
(1) $\frac{4}{5}$ (2) $\frac{3}{5}$ (3) $\frac{2}{5}$ (4) $\frac{1}{5}$

2. काही पुस्तकांसाठी जर प्रकाशकाने मुद्रण खर्च ₹ 30,600 केला, तर त्या पुस्तकांसाठी ग्रंथप्रसिद्धी हक्का पोटी किती रक्कम खर्ची पडेल ?

(1) ₹ 19,450 (2) ₹ 21,200 (3) ₹ 22,950 (4) ₹ 26,150

If for a certain quantity of books, the publisher has to pay ₹ 30,600 as printing cost, then what will be the amount of royalty to be paid for these books ?

(1) ₹ 19,450 (2) ₹ 21,200 (3) ₹ 22,950 (4) ₹ 26,150

3. पहाटे लवकर उठणाऱ्या लोकांपेक्षा उशीरापर्यंत जागणाऱ्या लोकांच्या मेंदूच्या रचनातील भिन्नत्वाचा पहिला भौतिक पुरावा संशोधकांनी शोधलेला आहे. साधारणपणे 10 टक्के व्यक्ती 'पहाटे उठणारे' किंवा 'चंडोल' म्हणून पात्र ठरतात आणि आणखी 20 टक्के 'रात पिंगळे' असतात. उरलेले इतर सर्व आपल्यासारखे यांच्या दरम्यान कोठेतरी असतात. 'चंडोलांपेक्षा 'रात पिंगळ्यां' ना उदासीनतेचा धोका अधिक का असतो याचे स्पष्टीकरण कदाचित त्यांच्या मेंदूचनेतील फरक देऊ शकेल. 'रात पिंगळ्यांच्या' मेंदूचे उदासीनतेशी निगडित क्षेत्रातील सफेद द्रव्याची (चेता संकेतांच्या वहनाची गती वाढवणारी चरबीयुक्त रोधी उती) गुणवत्ता कमी असते हे मेंदूच्या पडताळणीने दाखवून दिले आहे. मानसिक आरोग्याच्या समस्या टाळण्यासाठी 'रात पिंगळ्यांनी' त्यांच्या झोपेचे तंत्र जुळवून घेण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे.

वरील युक्तिवादातील दोष सर्वात उत्तमप्रकारे अभिव्यक्त करणारा पर्याय निवडा.

- (1) झोपेचे तंत्र सफेद द्रव्याच्या गुणवत्तेत बदल घडवून आणेल असे तो गृहीत धरतो.
- (2) उदासीनता ही लोकात आढळणारी खूपच सर्वसामान्य बाब आहे हे तथ्य तो दुर्लक्षित करतो.
- (3) 'चंडोल' आणि 'रात पिंगळे' प्रकारांच्या दरम्यान असलेल्यांच्या मेंदूचा संदर्भ समाविष्ट करण्यात तो अपयशी ठरला आहे.
- (4) 'रात पिंगळे' स्वतःच्या झोपेच्या तंत्रांत बदल करतील अशी इच्छा त्यांत अंतर्निहित आहे.

Researchers have discovered the first physical evidence of structural brain differences that distinguish early risers from people who like to stay up late. Around 10 per cent of people qualify as 'morning people' or 'larks', and a further 20 per cent are 'night owls' – with the rest of us falling somewhere in between. The brain differences might help to explain why 'night owls' seem to be at greater risk of depression than 'larks'. Brain scans have shown 'night owls' have a lower quality of white matter (tissue largely comprised of fatty insulating material that speeds up the transmission of nerve signals) in areas of the brain associated with depression. 'Night owls' should try to adjust their sleep patterns if they wish to avoid mental health problems.

Select from the following options that best expresses the flaw in the above argument.

- (1) It assumes that changing one's sleep pattern will cause a change in the quality of white matter.
- (2) It ignores the fact that depression is very common in the population.
- (3) It fails to refer to the brains of those who fall between 'lark' and 'night owl' types.
- (4) It implies that 'night owls' would wish to change their sleep patterns.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

4. सोबतच्या सारणीत शब्द व प्रत्येक ओळीत दिलेले त्यांचे विस्कळीत केलेले संगत अंक संकेत अभ्यासा आणि त्यातून उपलब्ध झालेल्या माहितीबद्दलचे चुकीचे विधान निवडा.

DREAM	39586
PRONE	21864
AROMA	18393
DRONE	86152

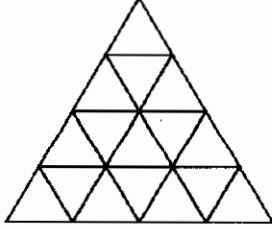
- (1) या प्रणालीनुसार जर अंक 0 चा वापर I चा संकेत म्हणून केला तर PRIDE चे संकेतन करणे शक्य आहे.
- (2) वर्णाक्षर O चा संकेत 1 आहे.
- (3) या शब्दांतील सर्व अक्षरांचे स्वतंत्र संकेत निश्चित करणे शक्य आहे.
- (4) विस्कळीत करण्यापूर्वी DREAM या शब्दाचा संकेत 58369 हा होता.

Study the accompanying table of words and their corresponding shuffled digital codes given in each row and select the false statement about the information derived from it.

DREAM	39586
PRONE	21864
AROMA	18393
DRONE	86152

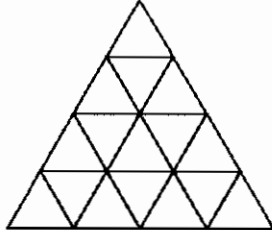
- (1) It is possible to code the word PRIDE as per this system if digit 0 is used as code for I.
- (2) 1 is the code for letter O.
- (3) It is possible to decide individual codes of all letters present in these words.
- (4) Actual digital code of word DREAM is 58369 before it is shuffled.

5. आकृति मध्ये किती त्रिकोण आहेत ?

- (1) 21 (2) 35 (3) 27 (4) 25

How many triangles are there in the given figure ?

- (1) 21 (2) 35 (3) 27 (4) 25

6. एक सकाळी सूर्योदयानंतर, एका चौकात नवीन व डॅनी एकमेकांसमोर उभे राहून बोलत होते. जर डॅनीची सावली नेमकी नवीनच्या उजवीकडे असेल, तर डॅनीचे तोंड ज्या दिशेला आहे तिची निवड करा.

- (1) पूर्व (2) पश्चिम
(3) उत्तर (4) दक्षिण

One morning after sunrise Navin and Dany were talking to each other face to face at one crossing. If Dany's shadow was exactly to the right of Navin, select the direction that Dany was facing.

- (1) East (2) West
(3) North (4) South

7. खालील आयताकृतीत नऊ रकाने आहेत. त्या प्रत्येकात अंक आहेत. ही अंक काही नियमांचे पालन करतात. तो नियम शोधून रिकाम्या रकान्यातील अंक शोधा.

11	16	20
3	8	13
44	144	?

- (1) 244 (2) 280
(3) 120 (4) 136

There are nine cells in the rectangle. Each cell has a number that has followed a certain rule. Find out the rule and fill the empty cell.

11	16	20
3	8	13
44	144	?

- (1) 244 (2) 280
(3) 120 (4) 136

8. घड्याळाचा तास व मिनिट काटा सहजपणे हालचाल करतात, घड्याळ 8 ते 9 च्या दरम्यानचा वेळ दाखवत आहे आणि घड्याळाचे दोन्ही काटे एकमेकांवर आहेत असे गृहीत घरा.

अंदाजे किती मिनिटांनी या घड्याळाचे दोन्ही काटे पुन्हा परस्परांवर येतील तेवढी मिनिटे दाखवणारा पर्याय निवडा.

- (1) 60 (2) 62 (3) 65 (4) 67

Assume that the hour hand and minute hand of a watch is moving smoothly, the clock is displaying time between 8 O'clock and 9 O'clock and the two hands of the clock are coinciding.

Select the nearest time in approximate minutes at which the two hands will be lying again one above the other.

- (1) 60 (2) 62 (3) 65 (4) 67

9. खूप मोठ्या संख्येने प्राणी प्रदर्शित करण्याऐवजी अनेक आधुनिक प्राणीसंग्रहालये धोक्यात असलेल्या मोजक्या प्राण्यांना प्रदर्शित करून संवर्धनाच्या आवश्यकतेचे स्पष्टीकरण करण्याला पसंती देऊ लागली आहेत. धोक्यातील प्राण्यांच्या सुरक्षेच्या गरजेबाबत जागृत करण्यासाठी लोकांना प्राणीसंग्रहालयांना भेट द्यायला प्रोत्साहित करणे हा एकच मार्ग आहे. लोकांना विविध प्राणी पाहण्यात अधिक रस असतो, मग त्यांना धोका असो वा नसो. परंतु प्राणीसंग्रहालये फायदेशीर बनवण्यासाठी लोकांना प्राणी पाहायला आकर्षित करणे आवश्यक आहे.

वरील युक्तिवाद सर्वात उत्तम समर्थन करत असलेल्या अनुमानाची निवड दिलेल्या पर्यायांतून करा.

- (1) फायदेशीर प्राणीसंग्रहालये विविध प्राणी प्रजाती बाळगण्याला प्राधान्य देतात.
 (2) जी प्राणीसंग्रहालये संवर्धन उपक्रमांना आणि धोक्यातील प्राण्यांच्या सुरक्षेला व जोपासनेला प्राधान्य देतात ती फायदेशीर नसतात.
 (3) सर्वसाधारण लोकांना प्राणीसंग्रहालयांमार्फत होणाऱ्या संवर्धन उपक्रमात आणि धोक्यातील प्राण्यांची सुरक्षा व जोपासना यात खूप मर्यादित रस असतो.
 (4) फायदेशीर असल्याखेरीज प्राणीसंग्रहालयांना संवर्धन उपक्रमांसाठी खर्च करता येणार नाही.

Many modern zoos gave up the idea of exhibiting a large number of animals, instead they prefer to show few examples of endangered species for illustrating the need of conservation. But for motivating large number of people, to visit a zoo is the only way to make people aware of the need of protecting endangered species. People are more concerned with watching interesting animals and least concerned with whether they are endangered or not. But in order to make zoos profitable it is necessary to attract people to watch them.

Select one of the following conclusions that is best supported by the above argument.

- (1) Profitable zoos give priority to have varieties of interesting animal species.
 (2) The zoos, those giving priority to conservation programme and protection and rearing of endangered species, are unable to make profits.
 (3) People at large have very limited interest in conservation programme and protection and rearing of endangered species through zoos.
 (4) Zoos cannot afford conservation programme unless it is profitable.

10. एका रांगेत श्री X हे सुरुवातीपासून 14 व्या क्रमांकावर आहेत व श्री Y हे शेवटकडून 17 व्या क्रमांकावर आहेत. श्री A हे श्री X व श्री Y यांच्या नेमके मधोमध आहेत. श्री X हे श्री Y यांच्या पुढे आहेत. रांगेत एकूण 48 व्यक्ती आहेत. श्री X आणि श्री A यांच्यादरम्यान किती व्यक्ती आहेत ?

- (1) 6
- (2) 7
- (3) 8
- (4) 9

In a queue, Mr. 'X' is 14th from the start and Mr. 'Y' is 17th from the end. While Mr. 'A' is exactly in the middle of Mr. 'X' and Mr. 'Y'. Mr. 'X' is ahead of Mr. 'Y', and there are 48 persons in the queue. How many persons are there between Mr. 'X' and Mr. 'A' ?

- (1) 6
- (2) 7
- (3) 8
- (4) 9

11. विधेयक वादग्रस्त असल्यास किंवा गुंतागुंतीचे असल्यास ते कोणत्या समितीकडे विचारार्थ पाठविले जाते ?

- (1) प्रवर समिती
- (2) स्थायी समिती
- (3) संयुक्त समिती
- (4) समिती विषयक समिती

If the Bill is controversial or complicated, which committee is it sent to for the consideration ?

- (1) Selection Committee
- (2) Standing Committee
- (3) Joint Committee
- (4) Committee on Committees

12. निवडणूक सुधारणांशी संबंधित सूची अ (समित्या) व सूची ब (स्थापनेचे वर्ष) यांच्या जोड्या लावा.

सूची अ (समिती)	सूची ब (वर्ष)
अ. एन.एन. व्होरा समिती	i. 2013
ब. दिनेश गोस्वामी समिती	ii. 1993
क. इंद्रजीत गुप्ता समिती	iii. 1990
ड. जे.एस. वर्मा समिती	iv. 1998

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
(1)	i	ii	iii	iv
(2)	iv	iii	ii	i
(3)	ii	iii	iv	i
(4)	iii	iv	i	ii

Match List A (Committee) with List B (Establishment Year) related to electoral reforms.

List A (Committee)	List B (Year)
a. N.N. Vohra Committee	i. 2013
b. Dinesh Goswami Committee	ii. 1993
c. Indrajit Gupta Committee	iii. 1990
d. J.S. Verma Committee	iv. 1998

Answer options :

	a	b	c	d
(1)	i	ii	iii	iv
(2)	iv	iii	ii	i
(3)	ii	iii	iv	i
(4)	iii	iv	i	ii

13. विभागीय परिषदांबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ. विभागीय परिषद ही घटनात्मक संस्था आहे.
- ब. केंद्रीय गृह मंत्री विभागीय परिषदेचे अध्यक्ष असतात.
- क. पश्चिम विभागीय परिषदेचे मुख्यालय अहमदाबाद येथे आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त अ आणि ब	(2) फक्त ब
(3) फक्त अ आणि क	(4) फक्त क

Consider the following statements regarding Zonal councils :

- a. The Zonal Councils are Constitutional bodies.
- b. The Home Minister of Central Government is the Chairman of Zonal Councils.
- c. The headquarter of Western Zonal Council is situated at Ahmedabad.

Which of the statements given above is/are correct ?

Answer options :

(1) Only a and b	(2) Only b
(3) Only a and c	(4) Only c

14. खालीलपैकी कोणते विधान राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोगाबद्दल सत्य **नाही** ?

- (1) त्याची स्थापना 1993 मध्ये झाली.
- (2) मानवाधिकारांचे उल्लंघन झाल्यास, दोषींना शिक्षा करण्याचा अधिकार आयोगास नाही.
- (3) या आयोगाचे अध्यक्ष आणि सदस्य यांची नियुक्ति भारतीय सर्वोच्च न्यायालय करते.
- (4) आयोग आपला वार्षिक अहवाल केंद्रसरकार आणि राज्यसरकारांना पाठवितो.

Which of the following statement is **not** true about the National Human Rights Commission ?

- (1) It was established in 1993.
- (2) In cases of Human Rights violation, the Commission has no right to punish the culprit.
- (3) The Chairman and members of this Commission are appointed by the Supreme Court of India.
- (4) The Commission sends its annual report to the Central Government and State Governments.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

15. “ज्या न्यायालयीन कृतीने कार्यकारी आणि कायदे मंडळाच्या क्षेत्रामध्ये अतिक्रमण होते अशी कृती म्हणजे न्यायालयीन सक्रियता अशी न्यायालयीन सक्रियतेची व्याख्या करता येईल” असे कोणी म्हटले आहे ?

(1) पी.बी. सावंत	(2) जे.एस. वर्मा
(3) एस.सी. कश्यप	(4) उपेंद्र बक्षी

Who said “Judicial activism may be defined as the action of the judiciary which tends to encroach on legislative and executive fields” ?

(1) P.B. Sawant	(2) J.S. Verma
(3) S.C. Kashyap	(4) Upendra Baxi

16. खालील विधाने लक्षात घ्या :

- अ. भारतीय संविधान अनुच्छेद 88 नुसार महान्यायवादी हा मंत्रिमंडळाचा सदस्य नसला तरी त्यास संसदेच्या दोन्ही सभागृहात किंवा तो ज्या सभागृह समितीचा सदस्य असेल त्यात भाषण करण्याचा अधिकार असतो, मात्र मतदान करू शकत नाही.
- ब. अनुच्छेद 105(4) मधील तरतुदीनुसार संसद सदस्यास प्राप्त असलेले विशेषाधिकार महान्यायवादीस पण प्राप्त असतात.
- क. भारताचा महान्यायवादी म्हणून तो देशातील कोणत्याही उच्च न्यायालयात केंद्र शासनाची बाजू मांडू शकतो. पर्यायी उत्तरे :

(1) अ आणि क बरोबर आहे
(2) अ आणि ब बरोबर मात्र क चूक आहे
(3) ब आणि क बरोबर मात्र अ चूक आहे
(4) अ, ब आणि क बरोबर आहेत

Consider the following sentences :

- a. According to Article 88 of the Indian Constitution, Attorney General though not being a member of council of ministers, can speak in both houses of the Parliament or in the Committee he is a member, but cannot vote.
- b. According to Article 105(4), he also enjoys the same privileges and immunities as the members of Parliament.
- c. He can represent the Central Government in any High Court in India.

Answer options :

(1) a and c are correct
(2) a and b are correct but c is false
(3) b and c are correct but a is false
(4) a, b and c are correct

17. योग्य पर्याय निवडा.

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 1 मध्ये “इंडिया, देट ईज भारत शैल बी अ युनियन ऑफ स्टेटस” असा उल्लेख असून ‘युनियन’ या शब्दप्रयोगाद्वारे सूचित करण्यात आले आहे की,

अ. राज्यांच्या आपापसातील कराराची परिणती म्हणून हे संघराज्य अस्तित्वात आलेले नाही.

ब. भारतीय संघराज्य हा कराराचा परिणाम नसल्याने कोणत्याही घटकराज्यास त्यातून बाहेर पडण्याचा अधिकार नाही. संघराज्य हे ‘युनियन’ आहे कारण ते अविध्वंसनीय आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) अ बरोबर मात्र ब चूक आहे	(2) ब बरोबर मात्र अ चूक आहे
(3) अ आणि ब दोन्ही बरोबर आहेत	(4) अ आणि ब दोन्ही चूक आहेत

Select correct option.

In Article 1 of the Indian Constitution, it is mentioned that “India, that is Bharat shall be a Union of States”. The word ‘Union’ indicates that

a. The federation is not the result of an agreement by the States.

b. The federation not being the result of an agreement, no State has the right to secede from it.

Answer options :

(1) a is correct but b is false	(2) b is correct but a is false
(3) a and b both are correct	(4) a and b both are false

18. योग्य पर्याय निवडा.

भारतीय संविधानातील स्वातंत्र्य, समता आणि बंधुत्व ही तत्त्वे कोणत्या देशातील संविधानापासून प्रेरित आहेत ?

(1) ब्रिटीश संविधान	(2) आयरीश संविधान
(3) फ्रेंच संविधान	(4) यापैकी एकही नाही

Choose correct option.

The principles of liberty, equality and fraternity in the Indian Constitution are adopted from which of the following constitutions ?

(1) The British Constitution	(2) The Irish Constitution
(3) The French Constitution	(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

19. अनुच्छेद 368 नुसार संसद किती पद्धतीने संविधानात दुस्ती करू शकते ?

- (1) तीन
- (2) दोन
- (3) चार
- (4) फक्त एक

By how many methods can the parliament amend the Constitution as per Article 368 ?

- (1) Three
- (2) Two
- (3) Four
- (4) Only one

20. राज्यघटनेतील तरतुदीनुसार व्यक्तिस अभिव्यक्ति स्वातंत्र्याचा उपयोग खालील कोणत्या कारणासाठी करता येत नाही.

- अ. शासनावर टीका करण्यासाठी
- ब. स्वतःच्या भावना व्यक्त करण्यासाठी
- क. दुसऱ्यांची बदनामी करण्यासाठी
- ड. सरकार विरुद्ध बंड करण्यास लोकांना प्रवृत्त करण्यासाठी

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त अ आणि ब दोन्ही बरोबर आहेत
- (2) अ, ब, क आणि ड बरोबर आहेत
- (3) फक्त क आणि ड बरोबर आहेत
- (4) फक्त अ आणि क बरोबर आहेत

As per the provision in the Indian Constitution, a person cannot exercise freedom of speech and expression.

- a. To criticize the government
- b. To express own feelings
- c. To defame others
- d. To incite people to rebel against the government

Answer options :

- (1) Only a and b are correct
- (2) a, b, c and d are correct
- (3) Only c and d are correct
- (4) Only a and c are correct

21. 'स्वाधिकार' (सुओ मोटो) प्रकटीकरण संबंधीची सूचना माहिती अधिकार अधिनियम 2005 च्या खालील पैकी कोणत्या कलमामध्ये केली आहे ?

- (1) कलम 11
- (2) कलम 12
- (3) कलम 4
- (4) कलम 24

The notice regarding 'SUO MOTO' disclosure is contained in which of the following Sections of the Right to Information Act, 2005 ?

- (1) Section 11
- (2) Section 12
- (3) Section 4
- (4) Section 24

22. माहिती अधिकार अधिनियम च्या सन्दर्भात खालील विधानांचे अवलोकन करा :

विधान I : राज्याचे मुख्य माहिती आयुक्त हे त्यांच्या कार्यालयात प्रवेश करतील त्या तारखेपासून सहावर्ष कालावधी साठी पद धारण करतील.

विधान II : दुरुस्ती कायदा, 2019 मध्ये असे नमुद केले आहे की "राष्ट्रपतींनी विहित केलेल्या मुदतीसाठी" हा शब्द वापरला जाईल.

- (1) विधान I बरोबर; II चुक
- (2) विधान II बरोबर; I चुक
- (3) दोन्ही विधाने बरोबर
- (4) दोन्ही विधाने चुक

Consider the following statements in view of the Right to Information Act :

Statement I : The Chief Information Commissioner shall hold the office for a term of six years from the date on which he enters upon his office.

Statement II : Amendment Act, 2019 states that words "for such term as may be prescribed by the President" shall be substituted.

- (1) Statement I is correct; II is incorrect
- (2) Statement II incorrect; I is correct
- (3) Both the statements are correct
- (4) Both the statements are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

23. माहितीचा अधिकार अधिनियमाची प्रस्तावना विशद करते की माहितगार नागरिक समूह आणि माहितीची पारदर्शकता _____ अत्यावश्यक आहे.

- (1) भ्रष्टाचारावर उपाय करण्याकरिता (2) भ्रष्टाचार निर्मूलनाकरिता
(3) भ्रष्टाचाराला आळा घालण्याकरिता (4) भ्रष्टाचाराला चालना देण्याकरिता

The Preamble to the RTI Act states that informed citizenry and transparency of information is vital to _____.

- (1) Measures on corruption (2) Eradicate corruption
(3) Contain corruption (4) Promote corruption

24. माहिती अधिकार कायदा, 2005 या कायद्यास एकूण _____ अनुसुची जोडलेल्या आहेत.

- (1) 03 (2) 04 (3) 10 (4) 02

There are total _____ Schedules annexed to the Right to Information Act, 2005.

- (1) 03 (2) 04 (3) 10 (4) 02

25. माहिती अधिकार अधिनियम, 2005 अधिनियमित होण्यापूर्वी माहिती या विषयाशी कोणता कायदा संबंधित होता जो सध्याच्या कायद्याद्वारे निरसित करण्यात आला ?

- (1) माहितीचे स्वातंत्र्य कायदा, 2002 (2) माहिती तंत्रज्ञान कायदा, 2002
(3) वरीलपैकी कोणताही नाही (4) वरीलपैकी दोन्ही

Before enactment of the Right to Information Act, 2005, which Act was dealing with the subject of 'Information', which was repealed by the present Act ?

- (1) Freedom of Information Act, 2002 (2) Information Technology Act, 2002
(3) None of the above (4) Both the above

26. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क, 2015 कायद्याचे कोणते कलम विहित कालमर्यादित सार्वजनिक सेवा मिळविण्याच्या अधिकाराशी संबंधित आहे ?

- (1) कलम 13 (2) कलम 12
(3) कलम 11 (4) वरीलपैकी काहीही नाही

Which section of the Maharashtra Right to Public Services Act, 2015 deals with the Right to obtain Public Services within a stipulated time ?

- (1) Section 13 (2) Section 12
(3) Section 11 (4) None of the above

27. प्रत्येक पात्र व्यक्तिस कायदेशीर, तांत्रिक व आर्थिक व्यवहार्यतेच्या अधीन राहून महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियमानुसार, 2015 राज्यातील _____ नियत कालमर्यादेच्या आत प्राप्त करण्याचा हक्क असेल.

- (1) मदत (2) सहाय्य
(3) सार्वजनिक सोयी (4) लोकसेवा

Subject to the legal, technical and financial feasibility, every eligible person shall have a right to obtain _____ in the State in accordance with the Maharashtra Right to Public Services Act, 2015 within the stipulated time limit.

- (1) help (2) aid
(3) public facilities (4) public services

28. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, 2015 च्या अनुषंगाने जोड्या लावा :

कलम	तरतूद
अ. कलम 6	i. मुख्य आयुक्तांच्या पदाच्या अटी
ब. कलम 11	ii. अर्जाची स्थिति देखरेख
क. कलम 14	iii. वार्षिक अहवाल
ड. कलम 19	iv. दंड वसूल करण्याची प्रक्रिया

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
(1)	i	iii	iv	ii
(2)	ii	iv	i	iii
(3)	ii	i	iv	iii
(4)	iii	ii	i	iv

Match the following of the Maharashtra Right to Public Service Act, 2015 :

Sections	Provisions
a. Section 6	i. Term of office of Chief Commissioner
b. Section 11	ii. Monitoring status of application
c. Section 14	iii. Annual Report
d. Section 19	iv. Procedure for recovery of penalty

Answer options :

	a	b	c	d
(1)	i	iii	iv	ii
(2)	ii	iv	i	iii
(3)	ii	i	iv	iii
(4)	iii	ii	i	iv

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

29. महाराष्ट्र राज्यसेवा हक्क आयोगला कोणावर शास्ती लादता येते ?

- (1) फक्त पदनिर्देशीत अधिकाऱ्यावर
- (2) पदनिर्देशीत अधिकारी आणि प्रथम अपील प्राधिकार्यावर
- (3) पदनिर्देशीत अधिकारी, प्रथम अपील प्राधिकारी आणि द्वितीय अपील प्राधिकारी यांचेवर
- (4) फक्त द्वितीय अपील प्राधिकार्यावर

On whom can the Maharashtra State Right to Service Commission impose penalty ?

- (1) Only Designated officer
- (2) Designated officer and First Appellate Authority
- (3) Designated officer, First Appellate Authority and Second Appellate Authority
- (4) Only Second Appellate Authority

30. लोकसेवा मिळण्याबाबतचा अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर, पदनिर्देशित अधिकारी

- (1) अर्जात उल्लेखित लोकसेवा प्रदान करू शकतो.
- (2) सदर अर्ज कारणे नमुद करून नामंजुर करू शकतो.
- (3) वरील पैकी दोन्ही बरोबर आहेत
- (4) फक्त पर्याय (1) च बरोबर आहे

On receiving application for public service, the designated officer can

- (1) Render the public service sought in the application.
- (2) Reject the application by stating reasons.
- (3) Both the options are correct
- (4) Only option (1) is correct

31. एक्सेल 2007 फाईलचे एक्स्टेंशन _____ आहे.

(1) .xls	(2) .xsl
(3) .xlsx	(4) वरीलपैकी एकही नाही

_____ is the extension type of excel 2007 files.

(1) .xls	(2) .xsl
(3) .xlsx	(4) None of the above

32. पीअर-टू-पीअर कॉम्प्युटिंग मॉडेल ने सेवा देणारे पहिले लोकप्रिय अनुप्रयोग (ॲप्लीकेशन) _____ होते. ज्यात जुळणी केलेल्या संगणकात _____ ही फाईल प्रवेशीत (ॲक्सेस) करण्यात आली.

(1) क्वीक आणि ॲंटीव्हायरस	(2) नॅपस्टर आणि टेक्स्ट
(3) लॉकर आणि प्रोग्रॅम	(4) नॅपस्टर आणि एमपी३

First popular application of peer-to-peer computing model was a service called _____ in which any PC belonging to a group can access _____ files.

(1) Quick and Antivirus	(2) Napster and Text
(3) Locker and Program	(4) Napster and MP3

33. किती वेळा सिग्नल बदल/सेकंद होतो त्याच्या मोजमापास नेटवर्कींग मध्ये _____ म्हणतात.

(1) बीट रेट	(2) बड रेट
(3) बीटस्	(4) बाईटस्

Number of times the signal changes/second is known as _____ in Networking concept.

(1) Bit rate	(2) Band rate
(3) Bits	(4) Bytes

34. स्थानिक बाजाराच्या भाषाविषयक, सांस्कृतिक व तांत्रिक गरजानुसार सॉफ्टवेअर उत्पादित करणे म्हणजे

(1) सॉफ्टवेअर लोकलाईझेशन	(2) सॉफ्टवेअर सेंट्रलाईझेशन
(3) सॉफ्टवेअर कस्टमाईझेशन	(4) सॉफ्टवेअर युनिफिकेशन

Software developed by considering the needs based on language, culture and technology for local market is called

(1) Software localisation	(2) Software centralisation
(3) Software customisation	(4) Software unification

35. कार्यालयीन कागदपत्रांची संगणकीय पद्धतिने हाताळणी करण्यासाठी निर्मित पद्धतीला खालीलपैकी _____ नावाने ओळखले जाते.

(1) ई-ऑफिस	(2) ई-वे
(3) ई-कॉमर्स	(4) एमएस ऑफिस

The platform that replaces manual handling of the files with electronic systems at the workplace is termed as _____.

(1) e-office	(2) e-way
(3) e-commerce	(4) MS Office

36. महाराष्ट्र शासनाच्या 'ई-प्रशासन' धोरणाचा मसूदा तयार करण्यासाठी गठित समितीचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) अच्युत गोडबोले	(2) डॉ. माधव चितळे
(3) डॉ. विजय भटकर	(4) डॉ. जब्बार पटेल

Who was the Chairman of the Expert Committee formed to frame the policy of 'e-governance' of Maharashtra ?

(1) Achyut Godbole	(2) Dr. Madhav Chitale
(3) Dr. Vijay Bhatkar	(4) Dr. Jabbar Patel

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

37. अधिकाऱ्यांची प्रशिक्षण व क्षमता घडवण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाचा उपक्रम ?

(1) टेक-सॅटरडे	(2) टेक-मन्डे
(3) टेक-वेन्सडे	(4) टेक-फ्रायडे

A Government of Maharashtra initiative for training and capacity-building of officers is

(1) Tech-Saturday	(2) Tech-Monday
(3) Tech-Wednesday	(4) Tech-Friday

38. महाराष्ट्र शासनाच्या 'ई-प्रशासन' धोरणाची पुढची पायरी म्हणजे

(1) मोबाईल गव्हर्नन्स (एम-गव्हर्नन्स)
(2) इंटरनेट प्रशासन
(3) स्वयं-प्रशासन
(4) वरीलपैकी नाही

According to the 'e-governance' policy of the Government of Maharashtra, the further developmental would be

(1) Mobile Governance (M-Governance)
(2) Internet Governance
(3) Self-Governance
(4) None of the above

39. भारतीय भाषा मानकानुसार वापरण्यात येणाऱ्या 'टी.टी.एफ.' या संबोधनाचे पूर्णरूप _____ आहे.

(1) टेली टाईप फॉन्ट	(2) टेक्स्ट टाईप फॉन्ट
(3) ट्रू टाईप फॉन्ट	(4) ट्रू टेक्स्ट फॉन्ट

According to the standards for Indian language fonts, the long form for "TTF" is

(1) Tele Type Font	(2) Text Type Font
(3) True Type Font	(4) True Text Font

40. इंटरनेटमधील माहिती देवाणघेवाणीसाठी संगणकाचा खालील अॅड्रेस महत्वाचा असतो :

(1) आय.पी. अॅड्रेस	(2) लोकेशन अॅड्रेस
(3) ई-मेल अॅड्रेस	(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

The following computer address is important for information transfer on Internet :

(1) IP address	(2) Location address
(3) e-mail address	(4) None of the above

41. मानवाधिकाराचे वैश्विक घोषणापत्र 10 डिसेंबर, 1948 रोजी कोणी स्वीकारले.

- (1) अटलांटिक सनद
- (2) संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या सुरक्षा परिषदेने
- (3) जागतिक परिषदेने
- (4) संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या आमसभेने

The Universal Declaration of Human Rights was adopted on 10 December, 1948 by

- (1) Atlantic Charter
- (2) The Security Council of the United Nations
- (3) World Assembly
- (4) The General Assembly of the United Nations

42. पुढील विधानांचा विचार करा :

विधान I: भारतीय राज्यघटनेच्या अनुच्छेद 16(4ब) अनुसूचित जाती आणि जमातींच्या आरक्षण संदर्भात कायदा करण्याचे अधिकार राज्यांना देतो.

विधान II: अनुच्छेद 16(4ब) हे 84 व्या दुरुस्ती अधिनियम, 2000 ने जोडले आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) विधान II बरोबर, I चुक
- (2) विधान I बरोबर, II चुक
- (3) दोन्ही विधाने चुक
- (4) दोन्ही विधाने बरोबर

Consider the following statements :

Statement I: Article 16(4B) of the Indian Constitution gives the powers to the State to make laws regarding reservation in favour of Scheduled Castes and Scheduled Tribes.

Statement II: Article 16(4B) was added by the 84th Amendment Act, 2000.

Answer Options :

- (1) Statement II is correct, I is incorrect
- (2) Statement I is correct, II is incorrect
- (3) Both the statements are incorrect
- (4) Both the statements are correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

43. मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1993 च्या अनुषंगाने जोड्या लावा :

कलम	तरतूद
अ. 3	i. आयोगाची कार्ये
ब. 12	ii. राष्ट्रीय मानवी हक्क संरक्षण आयोगाची रचना
क. 20	iii. आयोगाचा वार्षिक आणि विशेष अहवाल
ड. 21	iv. राज्य मानवी हक्क संरक्षण आयोगाची रचना

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
(1)	ii	iii	iv	i
(2)	ii	i	iii	iv
(3)	i	iii	ii	iv
(4)	i	ii	iv	iii

Match the following regarding the Protection of Human Rights Act, 1993 :

Section	Provision
a. 3	i. Functions of the Commission
b. 12	ii. Constitution of the National Human Rights Commission
c. 20	iii. Annual and special reports of the Commission
d. 21	iv. Constitution of State Human Rights Commission

Answer Options :

	a	b	c	d
(1)	ii	iii	iv	i
(2)	ii	i	iii	iv
(3)	i	iii	ii	iv
(4)	i	ii	iv	iii

44. मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1993 मधील कलम _____ मध्ये मानवी हक्क उल्लंघनच्या गुन्ह्याच्या संबंधात विशेष तपासणी पथक स्थापण्याची तरतूद दिलेली आहे.

- (1) 36 (2) 37 (3) 38 (4) 39

The provision of Constitution of special investigation teams regarding offences arising out of violations of Human Rights is given under Section _____ of the Human Rights Protection Act, 1993.

- (1) 36 (2) 37 (3) 38 (4) 39

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

45. राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोगाचे विद्यमान अध्यक्ष कोण आहे ?

- (1) न्यायमुर्ती ए.एस. आनंद (2) न्यायमुर्ती एच.एल. दत्त
(3) न्यायमुर्ती ए.के. मिश्रा (4) वरीलपैकी काहीही नाही

Who is the current Chairman of the National Human Rights Commission ?

- (1) Justice A.S. Anand (2) Justice H.L. Dattu
(3) Justice A.K. Mishra (4) None of the above

46. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण करण्याबाबत अधिनियम, 2005 च्या अनुषंगाने जोड्या लावा :

कलम	तरतूद
अ. 4	i. समुपदेशन
ब. 9	ii. संरक्षण आदेश
क. 14	iii. संरक्षण अधिकाऱ्यास माहिती देणे आणि माहिती देणाऱ्यावर कोणते ही दायित्व नसावे
ड. 18	iv. संरक्षण अधिकाऱ्यांची कर्तव्ये आणि कार्ये

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
(1)	iii	ii	i	iv
(2)	iii	iv	i	ii
(3)	iv	ii	i	iii
(4)	iii	i	iv	ii

Match the following regarding the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005 :

Section	Provision
a. 4	i. Counselling
b. 9	ii. Protection Orders
c. 14	iii. Information to protection officer and exclusion of liability of informant
d. 18	iv. Duties and functions of protection officers

Answer Options :

	a	b	c	d
(1)	iii	ii	i	iv
(2)	iii	iv	i	ii
(3)	iv	ii	i	iii
(4)	iii	i	iv	ii

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

47. महाराष्ट्र प्रोहिबिशन कायद्याप्रमाणे 'गावठी दारू' या शब्दाच्या व्याख्येत किंवा अर्थात पुढीलपैकी कशाचा समावेश होत नाही ?

- (1) परवान्याशिवाय भारतातील खेडेगावात बनवलेली दारू.
- (2) परवाना असताना भारतातील खेडेगावात बनवलेली दारू.
- (3) भारतातील मोठ्या शहरांमध्ये परवाना घेऊन कारखान्यांमध्ये बनवलेली दारू.
- (4) वरील सर्व सामविष्ट

According to the provisions of the Maharashtra Prohibition Act, what is **not** included within the meaning and definition of 'Country Liquor' ?

- (1) Liquor produced in Indian villages without licence.
- (2) Liquor produced in Indian villages with licence.
- (3) Liquor produced in big cities of India in factories with licence.
- (4) All are included

48. संयुक्त राष्ट्र संघटनेने मानवी हक्काचा जाहीरनामा कधी स्वीकारला ?

(1) 6 डिसेंबर, 1948	(2) 1 जानेवारी, 1949
(3) 10 डिसेंबर, 1948	(4) 1 मे, 1960

When has the UNO adopted the Declaration of Human Rights ?

(1) 6 December, 1948	(2) 1 January, 1949
(3) 10 December, 1948	(4) 1 May, 1960

49. केन्द्र सरकार मानवी हक्क संरक्षण अधिनियमान्वये प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करण्यासाठी व सोपवलेली कार्ये पार पाडण्यासाठी राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोग कोणत्या कलमाखाली स्थापन करील ?

(1) कलम 3(1)	(2) कलम 3(2)	(3) कलम 3(3)	(4) कलम 3(4)

Under which section of the Human Rights Act shall the Central Government constitute a body to be known as the National Human Rights Commission to exercise the powers conferred upon and to perform the functions assigned to it under this Act ?

(1) Section 3(1)	(2) Section 3(2)	(3) Section 3(3)	(4) Section 3(4)

50. भारताच्या राष्ट्रपतींनी पाच सदस्यीय राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोगाची स्थापना करणारा अध्यादेश कधी जारी केला ?

(1) 29 सप्टेंबर, 1993	(2) 22 डिसेंबर, 1993
(3) 10 डिसेंबर, 1993	(4) 1 सप्टेंबर, 1993

The President of India promulgated an Ordinance setting up a five member National Human Rights Commission on

(1) 29 September, 1993	(2) 22 December, 1993
(3) 10 December, 1993	(4) 1 September, 1993

51. महाराष्ट्र प्रोहिबिशन अॅक्ट, 1949 च्या अंतर्गत पुढीलपैकी कोणत्या कलमांखालील गुन्हे अजामिनपात्र आहेत ?

अ. कलम 65 ब. कलम 67 क. कलम 67-अ ड. कलम 68

पर्यायी उत्तरे :

- (1) अ आणि ब (2) अ, ब आणि क
(3) क आणि ड (4) वरील सर्व

Which of the following Sections of the Maharashtra Prohibition Act, 1949 have offences which are non-bailable ?

a. Section 65 b. Section 67 c. Section 67-a d. Section 68

Answer Options :

- (1) a and b (2) a, b and c
(3) c and d (4) All of the above

52. ग्रामरक्षक दलामधे जास्तीत जास्त किती सभासद असतात ?

- (1) 10 (2) 8 (3) 16 (4) 11

How many maximum members are there in Gram Rakshak Dal ?

- (1) 10 (2) 8 (3) 16 (4) 11

53. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, 1949 मधील कलम _____ नुसार कोणत्याही प्रकारचे मादक पदार्थ विक्री आणि प्राशन करण्याबाबत प्रतिबंध किंवा नियमन किंवा प्रतिबंधीत करण्याचा अधिकार अनुसूचित क्षेत्रातील ग्राम सभेस दिलेला आहे.

- (1) 10 (2) 10अ (3) 11 (4) 11अ

Under Section _____ of the Maharashtra Prohibition Act, 1949 the power of Gram Sabha in Scheduled Areas to enforce prohibition or to regulate or restrict the sale and consumption of any intoxicant is given.

- (1) 10 (2) 10A (3) 11 (4) 11A

54. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, 1949 खाली 'अनुज्ञप्ती जप्त' करता येते का ?

- (1) जप्ती या कायद्यांखाली करता येत नाही.
(2) जप्ती इंडियन पीनल कोड खाली होऊ शकते.
(3) जप्ती स्थानिक कायद्यांखाली होऊ शकते.
(4) वरीलपैकी एकही नाही

Can there be 'attachment of licence' under the Maharashtra Prohibition Act, 1949 ?

- (1) No attachment under this Act
(2) Attachment can be under the Indian Penal Code.
(3) Attachment can be under the Local Laws.
(4) None of the above

55. महाराष्ट्र मद्य प्रतिबंधक कायदा, 1949 च्या कलम 46(अ) अन्वये राज्यशासन, प्रवासी व्यक्तीस विदेशी दारू सेवन करण्याकरिता, वापरण्याकरिता, विकत घेण्याकरिता, पर्यटक परवाना देण्यास एखाद्या अधिकाऱ्यास प्राधिकृत करता येईल, तसेच खालील अटी/शर्ती लागू होतील.

- 2 आठवड्यांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी पर्यटन परवाना मंजूर केला जाऊ शकत नाही.
- एका महिन्यापेक्षा अधिक कालावधीसाठी कोणत्याही बाबतीत मंजूरी दिली जाणार नाही.
- असे परवाने आयुक्ता द्वारे निश्चित केले जातील अशा ठिकाणी उपलब्ध असतील.
- अंतरिम परवाना 2 आठवड्यांपेक्षा जास्त नसेल.

वरीलपैकी कोणते विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) अ, ब आणि ड (2) फक्त अ आणि ब (3) फक्त क आणि ड (4) फक्त ब आणि क

Section 46(A) of the Maharashtra Prohibition Act, 1949, State Government authorises any officer to grant a tourist's permit to consume, to use and buy foreign liquor to a person who is a tourist provided

- A tourist's permit may be granted for the period not exceeding two weeks.
- A tourist's permit shall in no case be granted for a period exceeding one month.
- Such permits shall be available at such places as may be fixed by the Commissioner.
- Interim permits can be available for a period not exceeding two weeks.

Which of the statements given above are correct ?

- (1) Only a, b and d (2) Only a and b (3) Only c and d (4) Only b and c

56. महाराष्ट्र मद्य प्रतिबंधक कायदा, 1949 च्या कलम 140 अन्वये खाली दिलेल्या कोणत्या बाबी/बाबीं साठी तरतूद आहे :

- ज्या ठिकाणी मादकपदार्थ किंवा भांग विकली जाते अशी ठिकाणे बंद करण्याचे जिल्हा अधिकाऱ्यांचे अधिकार
- सार्वजनिक जागी मादक द्रव्ये वगैरे यांचे सेवन करणे किंवा वापरणे यास मनाई व विनियमन किंवा त्यावर नियंत्रण ठेवण्याचा राज्य शासनाचा अधिकार
- जादा पोलिसांची नेमणूक करणे
- वरीलसर्व

Section 140 of the Maharashtra Prohibition Act, 1949 provides the provisions in respect of the following :

- Power of the Collector to close places where intoxicant or hemp is sold.
- Power of State Government to prohibit, regulate or control, consumption or use of intoxicants etc. in public place.
- Employment of additional police
- All of the above

57. महाराष्ट्र मद्य प्रतिबंधक कायदा 1949 अन्वये ब्रॅंडी, रम, इत्यादींचा औषधीय उपयोगासाठी किंवा आपतकालीन (निकडीचे) परवाने देण्याकरीता खालील तरतूदी करण्यात आल्या आहेत.
- अ. सदर परवाने, विहित करण्यात येईल अशा परिणामा पुरते देता येतील.
- ब. कोणत्याही एकावेळी एका कुटुंबांतील एका पेक्षा अधिक व्यक्तिला असा परवाना देता येणार नाही.
- क. सदर परवाने हस्तांतरणीय असतील.
- ड. सदर परवाने जास्तीत जास्त 02 महिन्यां करिता देता येतील.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त विधान अ बरोबर (2) फक्त विधान क आणि ड बरोबर
(3) फक्त विधान अ आणि ब बरोबर (4) सर्व विधाने चूक आहेत

Under the Maharashtra Prohibition Act, 1949 the following provisions are made to grant emergency permits for the use or consumption of 'Brandy', 'Rum', etc. for medicinal use on emergent occasions.

- a. Such permits shall be granted for such quantities as may be prescribed.
b. Permits shall not be granted to more than one member of household at any one time.
c. Such permits can be transferable.
d. Such permit shall be granted for maximum 02 months.

Answer Options :

- (1) Only statement a is correct (2) Only statements c and d are correct
(3) Only statements a and b are correct (4) All the above statements are incorrect

58. महाराष्ट्र मद्य प्रतिबंधक अधिनियम, 1949 मधील कलम 145 नुसार या अधिनियमा अंतर्गत असलेल्या सर्व आधिकारी व व्यक्तीना सार्वजनिक सेवकाचा अर्थ भारतीय दंड संहितेच्या कलम, 1860 _____ लावला जातो.

- (1) 18 (2) 19 (3) 21 (4) 32

Under section 145 of the Maharashtra Prohibition Act, 1949 all officers and persons under this Act deemed to be public servants within the meaning of Section _____ of the Indian Penal Code, 1860.

- (1) 18 (2) 19 (3) 21 (4) 32

59. महाराष्ट्र मद्य प्रतिबंधक अधिनियम, 1949 मधील कलम _____ मध्ये अवेष्टीत वस्तु उघडण्याचा अधिकार दिलेला आहे.

- (1) 120 (2) 121 (3) 121अ (4) 121ब

Under Section _____ of the Maharashtra Prohibition Act, 1949 the power to open packages is given.

- (1) 120 (2) 121 (3) 121A (4) 121B

60. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, 1949 मध्ये 'मादक औषधी द्रव्य' याचा अर्थ कोणत्या कलमांत आहे ?

- (1) कलम 2(22) (2) कलम 2(23) (3) कलम 2(24) (4) कलम 2(25)

Under the Maharashtra Prohibition Act, 1949, the meaning of 'Intoxicating drugs' is given under which section ?

- (1) Section 2(22) (2) Section 2(23) (3) Section 2(24) (4) Section 2(25)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

61. एका व्यक्तीस त्याच्याकडील CL-III अनुज्ञप्ती मूंबई महानगरपालिका क्षेत्रात स्थलांतरीत करावयाची असल्यास, अनुज्ञप्तीधारकास किती विशेषाधिकार शुल्क अदा करावे लागेल ?
- (1) अनुज्ञप्ती मंजूरी किंवा नूतनीकरण किंवा पूढे चालू ठेवणे यापैकी जे शुल्क जास्त असेल त्या शुल्काच्या चार पट शुल्क आकारण्यात यावे.
 - (2) अनुज्ञप्ती मंजूरी किंवा नूतनीकरण किंवा पूढे चालू ठेवणे यापैकी जे शुल्क जास्त असेल त्या शुल्काच्या तिन पट शुल्क आकारण्यात यावे.
 - (3) अनुज्ञप्ती मंजूरी किंवा नूतनीकरण किंवा पूढे चालू ठेवणे यापैकी जे शुल्क जास्त असेल त्या शुल्काच्या दोन पट शुल्क आकारण्यात यावे.
 - (4) अनुज्ञप्ती मंजूरी किंवा नूतनीकरण किंवा पूढे चालू ठेवणे यापैकी जे शुल्क जास्त असेल त्या शुल्का एवढे शुल्क आकारण्यात यावे.

A person wanted to shift his CL-III licence to an area of Mumbai Municipal Corporation. How much is the privilege fee a licence holder should pay ?

- (1) Four times of the fee chargeable for grant or renewal or continuance of such licence, whichever is higher.
- (2) Three times of the fee chargeable for grant or renewal or continuance of such licence, whichever is higher.
- (3) Two times of the fee chargeable for grant or renewal or continuance of such licence, whichever is higher.
- (4) Equivalent of the fee chargeable for grant or renewal or continuance of such licence, whichever is higher.

62. ड्राट बीयर म्हणजे

- (1) अनफिल्टरड बीयर
- (2) अर्कमुक्त बीयर
- (3) अनपाश्चराइज बीयर
- (4) किण्वन प्रक्रीयेशिवाय तयार झालेली बीयर

Draught beer means

- (1) Unfiltered beer
- (2) Flavoured beer
- (3) Unpasteurised beer
- (4) Beer made without fermentation process

63. ग्रामरक्षक दलाबाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा :

- त्याची स्थापना महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, 1949 चे कलम 134 नुसार केली जाते.
- उप-विभागीय दंडाधिकारी, ग्रामसभेच्या शिफारशीवरून ग्रामरक्षक दल स्थापन करील.
- ग्रामरक्षक दलाच्या सदस्यांची मुदत तीन वर्षेइतकी असेल.
- ग्रामरक्षक दल हे, एखादया ग्रामपंचायतीचे जेवढे सदस्य असतील तितक्या सदस्यांनी मिळून बनलेले असेल, मात्र, त्यांची संख्या अकारापेक्षा अधिक असणार नाही.

वरीलपैकी कोणती विधाने *असत्य* आहेत ?

- (1) अ आणि ब
- (2) ब आणि ड
- (3) क आणि ड
- (4) अ आणि क

Consider the following statements about Gram Rakshak Dal :

- It is established under Section 134 of the Maharashtra Prohibition Act, 1949.
- The Sub-Divisional magistrate shall on recommendation of Gram Sabha establish a Gram Rakshak Dal.
- The term of the members of Gram Rakshak Dal shall be of three years.
- The Gram Rakshak Dal shall consist of as many members as there are members in a village panchayat but it shall not be more than eleven.

Which of the above statements are *not* correct ?

- (1) a and b
- (2) b and d
- (3) c and d
- (4) a and c

64. मुंबई विदेशी मद्य अधिनियम, 1953 अंतर्गत विधीग्राह्य मद्यसेवन परवान्याच्याआधारे व्यक्ती एकाचवेळी विदेशी मद्याच्या किती बाटल्या बाळगू व वाहतूक करू शकतो ?

- (1) 1000 मिली क्षमतेच्या 12 बाटल्या
- (2) 750 मिली क्षमतेच्या 12 बाटल्या
- (3) 750 मिली क्षमतेच्या 2 बाटल्या
- (4) 650 मिली क्षमतेच्या 12 बाटल्या

As per the Bombay Foreign Liquor Rules, 1953, what is the quantity of bottles of foreign liquor that can be possessed and transported on a valid liquor permit at a time ?

- (1) 12 bottles of 1000 ml
- (2) 12 bottles of 750 ml
- (3) 2 bottles of 750 ml
- (4) 12 bottles of 650 ml

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

65. महाराष्ट्र मद्यार्क आसवन व पेय मद्य निर्मिती नियम, 1966 च्या नियम 5 अन्वये मळी, मद्यार्क आणि पाणी वहन करणाऱ्या पाइपलाइनला खालीलपैकी कोणते ठळक रंग दिलेले असतात ?

- (1) हिरवा, लाल व पांढरा
- (2) तपकिरी/राखाडी, पांढरा व पिवळा
- (3) पिवळा, लाल व चंदेरी
- (4) निळा, नारंगी व जांभळा

As per Rule 5 of the Maharashtra Distillation of Spirit and Manufacture of Potable Liquor Rules, 1966, pipeline of molasses, spirit and water shall be painted with the following distinctive colours.

- (1) Green, Red and White
- (2) Brown, White and Yellow
- (3) Yellow, Red and Silver Aluminium
- (4) Blue, Orange and Purple

66. जी कोणतीही व्यक्ती कोणत्याही सडकेवर दारूच्या नशेत गैरशिस्तीने वागेल तिला महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम, 1949 च्या कलम _____ मधील तरतुदीनुसार शिक्षा करण्यात येईल.

- (1) 83
- (2) 84
- (3) 85
- (4) 86

Whoever in any street, behaves, in a disorderly manner under the influence of liquor (drink) shall be punished under provisions of section _____ of the Maharashtra Prohibition Act, 1949.

- (1) 83
- (2) 84
- (3) 85
- (4) 86

67. नमुना एम.एफ.-I ही अनुज्ञप्ति

- (1) मोहा फुले निर्यातीकरिता
- (2) मळी आयातीकरिता
- (3) शुद्ध मद्यार्काच्या घाऊक विक्रीकरिता
- (4) मोहा फुले जवळ बाळगण्याकरिता

Form M.F.-I licence is for

- (1) Export of Mhowra flowers
- (2) Import of Molasses
- (3) Wholesale of Rectified spirit
- (4) Possession of Mhowra flowers

68. U.P. चे दिर्घरूप/पूर्णरूप काय आहे ?

(1) अंडर प्राईस	(2) अंडर प्रुफ
(3) अंडर प्रोटेक्शन	(4) अंडर प्रेशर

What is the long form of U.P. ?

(1) Under Price	(2) Under Proof
(3) Under Protection	(4) Under Pressure

69. महाराष्ट्र दारूबंदी कायद्यांतर्गत विदेशी दारूच्या किरकोळ विक्रीसाठी कोणती अनुज्ञप्ती प्रदान करण्यात येते ? ज्यास विक्रेत्याची अनुज्ञप्ती असेही संबोधले जाते.

(1) नमूना FL I	(2) नमूना FL II
(3) नमूना FL III	(4) नमूना FL IV

Which form of licence is granted under the Maharashtra Prohibition Act to sell foreign liquor by retail ? It is also known as Vendor's licence for sale of foreign liquor.

(1) Form FL I licence	(2) Form FL II licence
(3) Form FL III licence	(4) Form FL IV licence

70. CL III अनुज्ञप्तीचे (देशी दारूची किरकोळ विक्री अनुज्ञप्ती) त्याच तालुक्यात एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी स्थलांतर कोणाच्या पूर्वमान्यतेशिवाय करता येणार नाही.

(1) आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क
(2) जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी
(3) राज्य शासन
(4) अधिकक्ष, राज्य उत्पादन शुल्क

The CL III Licence (Licence for retail sale of country liquor) shall not be shifted to any other place within a taluka without prior approval of

(1) The Commissioner, State Excise
(2) The District Collector
(3) The State Government
(4) The Superintendent of State Excise

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

71. व्यसनी व्यक्ती म्हणजे

- (1) देशी दारूच्या आहारी गेलेली व्यक्ती
- (2) ताडीच्या आहारी गेलेली व्यक्ती
- (3) कोणत्याही प्रकारच्या उपलब्ध दारूच्या आहारी गेलेली व्यक्ती
- (4) कोणत्याही गुंणीकारक औषधीद्रव्ये किंवा मनोव्यापारावर परिणाम करणाऱ्या पदार्थाच्या आहारी गेलेली व्यक्ती

Addict means

- (1) Addicted to country liquor
- (2) Addicted to toddy
- (3) Addicted to any kind of available liquor
- (4) Addicted to any narcotic drug or psychotropic substance

72. अफु म्हणजेच

(1) अफुच्या झाडाचे बोंड	(2) भारतीय भांगाच्या झाडाचे बोंड
(3) कोका झाडाचे बोंड	(4) गांजाच्या झाडाचे बोंड

Opium means

(1) The capsule of the Poppy	(2) The capsule of the Indian hemp
(3) The capsule of Coca plant	(4) The capsule of Ganja plant

73. एखाद्या संस्थेच्या वतीने 'गांजा' असलेल्या औषध विक्रीसाठी आवश्यक असलेल्या परवान्यासाठी महाराष्ट्र नारकोटिक ड्रग्स आणि सायकोट्रॉपिक पदार्थ नियम, 1985 अंतर्गत खालील फॉर्म _____ मध्ये परवाना प्राप्त करता येईल.

(1) B-III	(2) B-V	(3) B-II	(4) B-IV

Licence for the possession of 'Ganja' required by a person on behalf of any institution for sale of Medicine containing 'Ganja' is granted in Form _____ under the Maharashtra Narcotics Drugs and Psychotropic Substances Rules, 1985.

(1) B-III	(2) B-V	(3) B-II	(4) B-IV

74. केंद्र सरकारच्या अखत्यारतील खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी अफूची निर्मिती केली जाते ?

(1) गाजीपूर आणि निमच	(2) मंदसौर आणि उज्जैन
(3) इंदोर आणि महू	(4) अलाहाबाद आणि ग्वाल्हेर

In which of the following places, under the Central Government is opium manufactured ?

(1) Ghazipur and, Neemuch	(2) Mandsaur and Ujjain
(3) Indore and Mhow	(4) Allahabad and Gwalior

75. अफूचे उत्पादन व निर्मिती आणि अफूच्या बोंडाच्या उत्पादन व निर्मिती करण्यास परवानगी देण्याचे अधिकार कोणाचे आहेत ?

(1) राज्य सरकार	(2) केंद्र सरकार
(3) केंद्रशासित प्रदेश	(4) यापैकी नाही

Who is empowered to give permission for production and manufacture of opium and production of poppy straw ?

(1) State Government	(2) Central Government
(3) Union Territory	(4) None of the above

76. अमंली पदार्थ औषधी आणि सायकोट्रॉपिक पदार्थ अधिनियम, 1985 कलम 6 अन्वये केंद्रसरकार खालीलपैकी कोणती समिती स्थापन करते ?

(1) सल्लागार समिती	(2) स्थायी समिती
(3) निर्मिती समिती	(4) प्रगती समिती

Which of the following committee can be constituted by the Central Government under Section 6 of the Narcotics Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985 ?

(1) Consultative Committee	(2) Standing Committee
(3) Formation Committee	(4) Progression Committee

77. एन.डी.पी.एस. कायदा, 1985 च्या कलम 15 अन्वये पॉपीस्ट्रा/खसखस बाबत कायद्यातील तरतुदीचे उल्लंघन केल्यास शिक्षेची कोणती तरतूद आहे ?

(1) 10 ते 20 वर्षे तुरुंगवास आणि ₹ 1 ते 2 लाख दंड
(2) 1 ते 5 वर्षे तुरुंगवास आणि ₹ 25,000 ते 50,000 दंड
(3) 5 ते 10 वर्षे तुरुंगवास आणि ₹ 50,000 ते 1 लाख दंड
(4) 1 ते 2 वर्षे तुरुंगवास आणि ₹ 10,000 ते 25,000 दंड

Under Section 15 of the NDPS Act, 1985, what is the provision made for punishment for contravention in relation to Poppy straw ?

(1) 10 – 20 years imprisonment and a fine of ₹ 1 – 2 lakh
(2) 1 – 5 years imprisonment and a fine of ₹ 25,000 – 50,000
(3) 5 – 10 years imprisonment and a fine of ₹ 50,000 – 1 lakh
(4) 1 – 2 years imprisonment and a fine of ₹ 10,000 – 25,000

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

78. महाराष्ट्र विष नियम, 1972 अन्वये क्लोरल हायड्रेट चा समावेश कोणत्या परिशिष्टात केला आहे ?
 (1) परिशिष्ट अ (2) परिशिष्ट ब (3) परिशिष्ट क (4) परिशिष्ट ड

In which schedule is Chloral Hydrate included under the Maharashtra Poisons Rules, 1972 ?

- (1) Schedule A (2) Schedule B (3) Schedule C (4) Schedule D

79. महाराष्ट्र विष नियम, 1972 च्या नियम 3 अन्वये विष विक्री करणे वा विक्रीकरिता जवळ बाळगण्यासाठी कोणत्या नमुन्यात अनुज्ञप्ती देण्यात येते ?

- (1) नमुना अ (2) नमुना ब (3) नमुना क (4) नमुना ड

As per Rule 3 of the Maharashtra Poisons Rules, 1972, in which form is licence for sale or possession of poisons given ?

- (1) Form A (2) Form B (3) Form C (4) Form D

80. गुंगीकारक औषधी द्रव्ये आणि मनोव्यापारांवर परिणाम करणारे पदार्थ अधिनियम, 1985 चे खालीलपैकी कोणते कलम कोका वनस्पतीची लागवड करण्यास मनाई करते ?

- (1) कलम 8 (2) कलम 9 (3) कलम 7 (4) कलम 10

Which one of the following Sections of the Narcotics Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985 prohibits cultivation of coca plants ?

- (1) Section 8 (2) Section 9 (3) Section 7 (4) Section 10

81. कोणतीही व्यक्ती नमुन्याच्या उद्देशाने अधिसूचित औषधे जास्तीत जास्त किती परिमाणात जवळ बाळगू शकते ?

- (1) 114 मिली (2) 116 मिली (3) 118 मिली (4) 120 मिली

What is the maximum quantity of any notified drug that may be possessed by any person for the purpose of sample ?

- (1) 114 ml (2) 116 ml (3) 118 ml (4) 120 ml

82. मुंबई औषधी (नियंत्रण) अधिनियम, 1959 च्या कोणत्या कलमान्वये जिल्हाधिकारी अनुज्ञप्ती रद्द करू शकतात ?

- (1) कलम 15 (2) कलम 16 (3) कलम 17 (4) कलम 18

Under which one of the following Sections of the Bombay Drugs (Control) Act, 1959 the Collector may cancel licence ?

- (1) Section 15 (2) Section 16 (3) Section 17 (4) Section 18

83. अधिसूचित औषधे बाळगण्याचा परवाना म्हणजेच _____.

(1) नमुना एन.डी.आर.एल.	(2) नमुना एन.डी.डब्ल्यू.एल.
(3) नमुना एन.डी.पी.	(4) नमुना एन.डी.पी.पी.

Permit for possession of notified drug is form _____.

(1) N.D.R.L.	(2) N.D.W.L.
(3) N.D.P.	(4) N.D.P.P.

84. मुंबई औषधीद्रव्ये नियंत्रण अधिनियम, 1959 च्या कलम 26 अन्वये आयुक्त खालीलपैकी कोणत्या अधिकाऱ्याची नेमणूक करतो ?

(1) अधीक्षक	(2) उप-अधीक्षक
(3) निरीक्षक	(4) दुय्यम निरीक्षक

Under Section 26 of the Bombay Drugs (Control) Act, 1959, which of the following officers is appointed by the Commissioner ?

(1) Superintendent	(2) Deputy Superintendent
(3) Inspector	(4) Sub-Inspector

85. मुंबई औषधीद्रव्ये नियंत्रण अधिनियम, 1959 च्या कलम 22 अन्वये कोणाचे अपराध स्पष्ट केलेले आहेत ?

(1) व्यक्ती	(2) कंपनी
(3) जहाजाचा कप्तान	(4) वितरक

As per Section 22 of the Bombay Drugs (Control) Act, 1959, whose offences are defined ?

(1) Person	(2) Company
(3) Captain of Ship	(4) Distributor

86. मुंबई औषधीद्रव्ये नियंत्रण अधिनियम, 1959 च्या कलम 4 अन्वये कोणाचे अधिकार स्पष्ट केलेले आहेत ?

(1) जिल्हाधिकारी	(2) आयुक्त
(3) मुख्याधिकारी	(4) विभागीय आयुक्त

As per Section 4 of the Bombay Drugs (Control) Act, 1959, whose powers are defined ?

(1) Collector	(2) Commissioner
(3) Chief Officer	(4) Divisional Commissioner

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

87. अंमली औषधीद्रव्ये व मनः प्रभावी पदार्थ अधिनियम, 1985 चे कोणते कलम अफूच्या झाडाची लागवड करण्यास प्रतिबंध करते ?

- (1) कलम 7 (2) कलम 8 (3) कलम 9 (4) कलम 10

Which Section of the Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985 prohibits cultivation of opium poppy ?

- (1) Section 7 (2) Section 8 (3) Section 9 (4) Section 10

88. मुंबई औषधीद्रव्ये नियंत्रण अधिनियम, 1959 च्या कोणत्या कलमान्वये अधिसूचित औषधे घोषित केली जातात ?

- (1) कलम 8 (2) कलम 6 (3) कलम 11 (4) कलम 13

Under which Section of the Bombay Drugs (Control) Act, 1959, are drugs notified ?

- (1) Section 8 (2) Section 6 (3) Section 11 (4) Section 13

89. मुंबई औषधीद्रव्ये नियंत्रण अधिनियम, 1959 च्या कोणत्या कलमान्वये वैद्यकीय व्यवसायी स्पष्ट केलेले आहे ?

- (1) कलम 2(एच) (2) कलम 2(जी) (3) कलम 2(एफ) (4) कलम 2(डी)

Under which Section of the Bombay Drugs (Control) Act, 1959, is Medical Practitioner defined ?

- (1) Section 2(H) (2) Section 2(G) (3) Section 2(F) (4) Section 2(D)

90. मुंबई औषध नियंत्रण कायदा, 1959 नुसार वैद्यकीय चिकित्सकांचा अर्थ सांगते ते खालील प्रमाणे :

- अ. कोणतीही व्यक्ती जी शस्त्रक्रिया आणि प्रसुतिशास्त्रासह कोणत्याही औषध पद्धतीचा अभ्यास करते.
ब. एखाद्या व्यक्तीकडे तत्वज्ञानात्मक पदवी आहे आणि योग्य कायद्यातर्गत ती नोंदणीकृत आहे.
क. कोणताही नोंदणीकृत दंत चिकित्सक, जो दंतचिकित्सक कायदा, 1948 (XVI) अंतर्गत येतो.
ड. कोणताही पशुवैद्यक जो पशुवैद्यक प्रॅक्टीशनर्स कायदा, 1953 मध्ये समाविष्ट आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) फक्त विधान अ आणि ब (2) फक्त विधान अ, क आणि ड
(3) वरील सर्व (4) वरीलपैकी कोणोही नाही

The Bombay Drugs (Control) Act, 1959, prescribes the meaning of Medical Practitioner as under :

- a. A person who practices any system of medicine including surgery and obstetrics.
b. A person who has Philosophical Degree and is registered in appropriate Act.
c. A registered dentist within the meaning of the Dentist Act, 1948 (XVI).
d. Veterinary practitioners within the meaning of the Veterinary Practitioners Act, 1953.

Which of the statements given above is/are correct ?

- (1) Only statements a and b (2) Statements a, c and d
(3) All of the above (4) None of the above

91. 26 फेब्रुवारी, 2022 रोजी संयुक्त राष्ट्र सुरक्षा परिषदेमध्ये, रशियाने युक्रेनवर केलेल्या आक्रमणाचा निषेध करणाऱ्या अमेरिका पुरस्कृत ठरावाच्या संदर्भातील खालील विधाने पहा आणि कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहेत ते सांगा :

- अ. भारताने मतदानात भाग घेतला नाही
- ब. रशियाने या ठरावाच्या विरुद्ध नकाराधिकार वापरला
- क. चीन आणि संयुक्त अरब अमीरात ने मतदानात भाग घेतला नाही
- ड. उरलेल्या 11 सदस्यांनी ठरावाच्या बाजूने मतदान केले वरीलपैकी कोणते विधाने सत्य आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त अ, ब, क बरोबर आहेत
- (2) फक्त अ, ब, ड बरोबर आहेत
- (3) फक्त ब, क, ड बरोबर आहेत
- (4) सर्व विधाने बरोबर आहेत

Consider the following statements about the US-sponsored United Nations Security Council Resolution that deplored Russia's aggression against Ukraine on 26th February, 2022 :

- a. India abstained from voting
- b. Russia vetoed the resolution
- c. China and UAE abstained
- d. Remaining 11 members voted in favour of the resolution

Which of the above statements are true ?

Answer options :

- (1) Only a, b, c are true
- (2) Only a, b, d are true
- (3) Only b, c, d are true
- (4) All statements are true

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

92. नोबेल पुरस्कार विजेत्यांचे विक्रम व त्या प्राप्त करणाऱ्या व्यक्ती/संस्था यांचा योग्य क्रम असणाऱ्या अचूक पर्यायाची निवड करा.

नोबेल पुरस्कार विक्रम	व्यक्ती/संस्था
अ. सर्वाधिक वेळा नोबेल विजेते	i. मलाला युसूफझाई
ब. सर्वात कमी वयात नोबेल विजेते	ii. कैलास सत्यार्थी
क. सर्वात जास्त वयात नोबेल विजेते	iii. ICRC (रेडक्रॉस)
ड. भारतीय नोबेल विजेते	iv. ऑर्थर अॅशकिन

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
(1)	iii	i	iv	ii
(2)	ii	iv	i	iii
(3)	iv	iii	ii	i
(4)	iii	ii	i	iv

Choose the right option which explains facts about Nobel Prize Winner Persons/Institutes and their records.

Nobel Prize Record	Person/Institute
a. Maximum times Nobel Prize Winner	i. Malala Yousafzai
b. Youngest Nobel Prize Winner	ii. Kailash Satyarthi
c. Eldest Nobel Prize Winner	iii. ICRC (Red Cross)
d. Indian Nobel Prize Winner	iv. Arthur Ashkin

Answer options :

	a	b	c	d
(1)	iii	i	iv	ii
(2)	ii	iv	i	iii
(3)	iv	iii	ii	i
(4)	iii	ii	i	iv

93. अमेरिकेतील डॉक्टर संशोधकांच्या एका पथकाने नुकतेच एका प्राण्याचे हृदय जनुकीय बदल करून मानवी शरीरात बसवले. तो प्राणी कोणता आहे ?

(1) बैल	(2) डुक्कर
(3) कुत्रा	(4) माकड

A team of doctors in the US successfully transplanted a genetically modified heart of an animal into a human body. Which of the following animal has been used for the said surgery ?

(1) Bullock	(2) Pig
(3) Dog	(4) Monkey

94. सन 2022 च्या 'पृथ्वीदिवसा' ची विषयवस्तु (थीम) कोणती होती ?

(1) पृथ्वीचे पुनःसंचयन	(2) प्रदुषणास नकार
(3) कोविड-19 आणि पृथ्वी	(4) शाश्वत जीवन

What was the theme of the 'Earth Day' 2022 ?

(1) Invest in Our Planet	(2) No to Pollution
(3) COVID-19 and the Planet	(4) Sustainable Living

95. योग्य कथन/ने ओळखा.

- अ. आंतरराष्ट्रीय बुकर पारितोषिक जिंकणारे टॉम्ब ऑफ सॅण्ड हे मुलंतः कोणत्याही भारतीय भाषेत लिहिलेले पहिले पुस्तक आहे ।
- ब. गीतांजली श्री यांनी लिहिलेल्या आणि डेसि रॉकवेलने अनुवादित केलेल्या टॉम्ब ऑफ सॅण्ड या अनुवादित काल्पनिक ग्रंथासाठी 2022 चा आंतरराष्ट्रीय बुकर पुरस्कार मिळाला.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त अ	(2) फक्त ब
(3) अ व ब दोन्ही	(4) वरीलपैकी नाही

Select the correct sentences.

- a. Tomb of Sand is the first book originally written in any Indian language to win the International Booker Prize.
- b. Tomb of Sand, written by Geetanjali Shree and translated by Daisy Rockwell, won the 2022 International Booker Prize for translated fiction.

Answer options :

(1) Only a	(2) Only b
(3) Both a and b	(4) None of the above

96. तळागाळातील महिला राजकीय नेत्यांचे नेतृत्व कौशल्य सुधारण्यासाठी राष्ट्रीय महिला आयोगाने सर्व स्तरातील महिला प्रतिनिधीसाठी _____ कार्यक्रम सुरू केला आहे.

(1) मिशन शक्ती	(2) मिशन दुर्गा
(3) मिशन सुषमा	(4) शी इज अ चेंजमेकर

To improve leadership skills of grassroot women, political leaders, the National Commission for Women has launched a programme _____ for women representatives at all levels.

(1) Mission Shakti	(2) Mission Durga
(3) Mission Sushama	(4) She is a Changemaker

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

97. बी.बी. कुमार यांचे 2019 मध्ये निधन झाले, ते कोणत्या संघटनेचे अध्यक्ष होते ?

- (1) आय.सी.एस.एस.आर. (2) इस्त्रो
(3) डी.आर.डी.ओ. (4) सी.एस.आय.आर.

B.B. Kumar, who passed away, in 2019 was the Chairman of which organisation ?

- (1) ICSSR (2) ISRO
(3) DRDO (4) CSIR

98. भारतीय लष्करातील पहिल्या महिला लढाऊ हेलिकॉप्टर वैमानिक म्हणून खालीलपैकी कोणास ओळख प्राप्त झाली आहे ?

- (1) मेजर युतिका (2) कॅप्टन अभिलाषा बराक
(3) मेजर सुचित्रा चेल्लाप्पन (4) कॅप्टन अवनी

Who among the following has become the first woman combat aviator of the Indian Army ?

- (1) Major Euthica (2) Captain Abhilasha Barak
(3) Major Suchitra Chellappan (4) Captain Avani

99. 1857 मध्ये स्थापन झालेल्या मुंबई विद्यापीठाची पहिली परीक्षा 1859 साली घेण्यात आली, त्या परीक्षेस _____ विद्यार्थी परीक्षेला बसले होते.

- (1) 132 (2) 123 (3) 125 (4) 130

_____ students appeared for the first examination held in 1859 of the Bombay University founded in 1857.

- (1) 132 (2) 123 (3) 125 (4) 130

100. भारतीय हवामान विभागाने 2021 मधील तापमान आणि पावसाच्या हंगामाबद्दल अहवाल जाहीर केला असून, 120 वर्षांच्या कालावधीत 2021 हे वर्ष देशातील _____ सर्वाधिक उष्ण वर्ष ठरले आहे.

- (1) दूसरे (2) पाचवे (3) सहावे (4) दहावे

The Indian Meteorological Department has published a report about temperature and monsoon in the year 2021, according to which the year 2021 was the _____ hottest year in the last 120 years.

- (1) 2nd (2) 5th (3) 6th (4) 10th

सूचना – (पृष्ठ 1 वरून पुढे.....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “(3)” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK